

EROARE VERSUS FRAUDĂ – ABORDARE COMPARATIVĂ PRIN PRISMA AUDITULUI FINANCIAR

CRISTINA MARIA VOINEA, lect. univ. dr.

voinea_cristina_maria@yahoo.com

VIOLETA STATE, conf. univ. dr.

viostate@yahoo.com

LAURA ANDREEA IAMANDACHE,

andreea.laura09@yahoo.com

Universitatea Valahia din Târgoviște

Rezumat

În România auditul financiar se situează la început de drum, ansamblul de reglementări legislative din ultimii ani, prevestesc noi tendințe și extinderea rolului acestuia în următorul secol. Acest aspect este fundamentat și de numeroasele reformări din mediul economic, precum evoluția activităților bursiere, mărirea numărului de tranzacții financiare, falimentul sau fuziunea unor entități. Dacă primordialul scop al auditului financiar a fost acela de a identifica fraudele, scopul a evoluat de-a lungul timpului, astfel încât, în prezent el are menirea de a certifica corectitudinea informațiilor prezentate în situațiile financiare și conformitatea lor cu Standardele Internaționale de Contabilitate.

Cuvinte cheie: *audit financiar, risc, eroare, fraudă, responsabilitate*

1. Erori și fraude. Concepte și cauze

În vederea diminuării riscului la un nivel acceptabil de scăzut, în planificarea și efectuarea auditului, este necesar ca auditorul să țină seama de riscul unor denaturări concludente în situațiile financiare, datorate fraudei.

În situațiile financiare denaturările iau naștere din erori și fraude. Deosebirea între eroare și fraudă este dată de factorul care arată dacă acțiunea de bază care a avut ca urmare o denaturare a situațiilor financiare este intenționată sau neintenționată.

Termenul „**eroare**” vizează o denaturare neintenționată ivită în situațiile financiare, inclusiv acțiunea de a omite o prezentare sau o sumă, precum ar fii¹:

- O estimare contabilă eronată, apărută ca urmare a trecerii cu vederea sau a interpretării greșite a unor fapte;
- O greșeală în punerea în practică a politicilor contabile în ceea ce privește evaluarea, clasificarea, recunoașterea, prezentarea și descrierea informațiilor;
- O abatere apărută în strângerea și prelucrarea datelor pe baza cărora se întocmesc situațiile financiare.

Termenul „**fraudă**” se referă la o faptă de natură voită întreprinsă de o persoană sau de un grup de persoane din cadrul conducerii, din rândul terților sau salariaților, sau a celor însărcinați cu guvernanta, acțiune care atrage după sine utilizarea înșelăciunii în scopul realizării unui avantaj nedrept sau ilegal. Cu toate că fraudă este un concept juridic amplu, auditorul este mai preocupat de abaterile frauduloase care pricinuesc o denaturare semnificativă în situațiile financiare. Există posibilitatea ca denaturarea situațiilor financiare să nu fie cauzată în urma unor fraude existente. Auditorii nu sunt cei care decid din punct de vedere legal dacă este prezentă un tip de fraudă sau nu.

Există mai multe tipuri de fraudă, printre care întâlnim; „frauda managerială”, este acel tip de fraudă care implică unul sau mai mulți membri din cadrul structurii însărcinați cu guvernanta sau membri din cadrul conducerii și „fraudă cu asocierea angajaților” care se referă la acel tip de fraudă care implică numai angajații unei entități. În ambele variante, pot avea loc asocieri cu terțe părți din exteriorul entității în vederea comiterii fraudelor.

¹ N., Niță, *Descoperirea și combaterea infracționalității economico-financiare- Valorificarea informațiilor furnizate de contabilitate*, Ed. Tehnopress, Iași, 2008, pg.142

Sunt cunoscute două tipuri de denaturări care sunt semnificative¹:

- ✓ Denaturări rezultate din delapidarea activelor;
- ✓ Denaturări rezultate în urma raportării financiare frauduloase.

Delapidarea activelor reprezintă furtul activelor unei entități. Delapidarea activelor se poate înfăptui printr-o diversitate de modalități, cum ar fi: furt de active fizice sau necorporale, introducând chitanțe frauduloase în cadrul entității sau convingerea unei alte entități să realizeze plata unor servicii sau bunuri nerecepționate. De cele mai multe ori delapidarea este însoțită de documente false sau înregistrări care induc în eroare, în vederea ascunderii lipsei activelor.

Raportarea financiară frauduloasă reprezintă omisiunea intenționată sau denaturarea unor valori sau ale unor prezentări de informații în situațiile financiare:

- Punerea în practică greșită cu intenție a politicilor contabile care stau la baza prezentării și descrierii de informații, evaluării, clasificării și recunoașterii;
- Fapte de înșelăciune, precum falsificarea, contrafacerea sau prefacerea înregistrărilor contabile și a documentelor care stau la baza întocmirii situațiilor financiare periodice și anuale;
- Omiterea cu intenție a unor tranzacții sau evenimente și a unor informații care sunt concludente în întocmirea corectă a situațiilor financiare.

Motivația de a comite o înșelăciune și oportunitatea clară de a o face în alt mod poate fi realizată doar prin intermediul fraudei. Tendința de a cheltui mai mult decât îți poți permite este cea care îi determină pe oameni să delapideze activele unei entități. O altă tendință care conduce la raportarea financiară frauduloasă este aceea de a atinge o țintă de câștiguri preconizată, acest fapt îi determină pe membrii conducerii entității să decurgă la astfel de acțiuni.

Conform normei 240 – *Fraud an error*, „În procesul de planificare și efectuare a procedurilor de audit, precum și în cel de evaluare a rezultatelor auditării, auditorul trebuie să ia în considerare riscul apariției unor declarații eronate semnificative în situațiile financiare, ca rezultat al unor fraude sau erori.”

Auditorul pe durata întocmirii planului de audit, determinării procedurilor, evaluării constatărilor și raportării rezultatelor, trebuie să aibă în vedere și posibilitatea detectării unor anomalii concludente în situațiile financiare, provocate ilegalități, erori sau nelegalități.

Standardele internaționale de audit, precizează că termenul „eroare”, se referă la o greșală apărută fără intenție în situațiile financiare. Prin urmare, este necesar ca erorile să fie accidentale, iar persoanele care poartă răspunderea producerii lor se impune să nu fi sperat la obținerea unui câștig personal. Deosebirea între eroare și orice altă incorectitudine constă în intenție. De altfel, sunt foarte multe situații în care erorile au aceleași urmări ca și fraudele, fapt ce pune la încercare competențele auditorilor, aceștia trebuind să stabilească că nu este vorba de o fraudă.

Erorile pot fi determinate de:

- Trecerea cu vederea sau analiza greșită a unor acțiuni care au o importanță semnificativă în întocmirea situațiilor financiare;
- Punerea în practică greșită, din necunoaștință de cauză a politicilor contabile;
- Apariția greșelilor contabile și matematice generate de estimări eronate în urma calculelor.

Termenul „fraudă” este definit în Normele Internaționale de Audit ca fiind o acțiune cu caracter intenționat, realizată de una sau mai multe persoane din rândul salariaților, terților sau din cadrul conducerii. Această acțiune având ca efect interpretarea eronată a situațiilor financiare, fapt ce determină urmărirea obținerii unor avantaje financiare nedrepte și ilegale².

Apariția fraudei poate fi provocată de evenimente de genul:

- Înregistrarea de tranzacții fără substanță și omiterea sau eliminarea efectelor unor tranzacții din înregistrări și documente, cu scopul de a încerca denaturarea adevărului;

¹ E., Horomnea, *Audit financiar-Concepte. Standarde. Norme, ediția a II-a revăzută și actualizată*, Ed. TipoMoldova, Iași, 2011, pg. 247.

² M., Ghiță, M., Popescu, *Auditorul intern al instituțiilor publice: teorie și practică*, Ed. CECCAR, București, 2006, pg. 353

- Furtul sau denaturarea unor active;
- Modificarea înregistrărilor contabile și a documentelor însoțitoare;
- Punerea în practică greșită în mod intenționat, a politicilor contabile care să inducă în eroare utilizatorii situațiilor financiare.
- Agravarea situației financiare a entității auditate datorate alocării necorespunzătoare a unor active.

Standardele de audit *INTOSAI* prevăd că „în desfășurarea auditărilor de regularitate (financiare) trebuie testată conformitatea și cu legile și reglementările în vigoare. Auditorul trebuie să conceapă etapele și procedurile de audit pentru a obține o asigurare rezonabilă a detectării erorilor și fraudelor care ar putea avea efect direct și material asupra sumelor din situațiile financiare sau asupra rezultatelor auditului. Totodată, auditorul trebuie să fie conștient de posibilitatea că actele ilegale să aibă un efect indirect și material asupra situațiilor financiare sau rezultatelor auditului”.

În conformitate cu prevederile Legii Contabilității nr. 82/1991, „efectuarea cu știință de înregistrări inexacte, precum și omisiunea cu știință a înregistrărilor în contabilitate care ar avea drept consecință denaturarea veniturilor, cheltuielilor, rezultatelor, precum și a elementelor de activ și de pasiv ce se reflectă în bilanț, constituie infracțiunea de fals intelectual și se pedepsește conform legii.”

Factorul distinctiv între eroare și fraudă este determinat de acțiunea elementară care are ca consecință denaturarea situațiilor financiare, și dacă această acțiune este intenționată sau neintenționată. Spre deosebire de eroare, fraudă presupune o acțiune intenționată și tănuirea intenționată a faptelor. Deși ține de capacitatea auditorului de a identifica potențiale oportunități de comitere a fraudelor, este complicat, dar nu și imposibil ca auditorul să determine intenția, în deosebi în probleme care includ raționamentul conducerii, cum ar fi aplicare în conformitate a principiilor contabile și estimărilor contabile.

2. RESPONSABILITĂȚI ÎN DETECTAREA ERORILOR ȘI A FRAUDELOR

2.1. Responsabilitatea celor însărcinați cu guvernarea și conducerea

Principala responsabilitate în prevenirea fraudelor și erorilor, cât și în detectarea acestora aparține conducerii entității, dar în același timp și celor cărora le este însărcinată guvernarea. Aceste responsabilități pot varia de la o țară la altă, sau de la o entitate la alta. Conducerea, sub atenta supraveghere a celor delegați cu guvernarea, trebuie să creeze un climat adecvat, să constituie și să păstreze înalte standarde de etică, o cultură de onestitate și să stabilească fixarea unor controale periodice pentru prevenirea și detectarea posibilelor fraude și erori apărute la nivelul entității auditate.

Persoanele cărora le revine sarcina de guvernare a unei entități au responsabilitatea de-a se asigura, prin intermediul supravegherii conducerii, validitatea sistemelor de contabilitate și de raportare financiară ale unei entități. De asemenea acestea trebuie să se asigure că au loc controale adecvate, pentru monitorizarea riscului și inclusiv pentru controlul financiar și de conformitate cu legislația în vigoare.

Conducerea unei entități este răspunzătoare de fixarea unui mediu de control și de păstrarea procedurilor și politicilor care contribuie la obiectivului de asigurare, în condiții propice, a desfășurării eficiente și ordonate a activităților entității. Această răspundere include atât implementarea corespunzătoare, cât și asigurarea funcționării continue a sistemelor de control intern și a sistemelor contabile care au misiunea de a preveni și detecta erorile și fraudele. Însă aceste sisteme reduc riscul apariției denaturărilor, dar nu pot elimina în întregime acest risc, fie că aceste denaturări sunt rezultate din eroare sau fraudă. Prin urmare, orice risc rămas revine în responsabilitatea managementului.

2.2. Responsabilitatea auditorului

Doar în instanță se poate stabili caracterul de fraudă al unei operațiuni. Prin urmare, odată ce auditorului nu îi revine responsabilitatea de a demonstra caracterul fraudelor din punct de vedere juridic, acestuia îi revine în sarcină acțiunile suspecte de fraudă, nu și fraudele dovedite. Astfel,

auditorul este nevoit să facă distincția între o „fraudă dovedită” și o „fraudă prezumtă”. Având în vedere că „frauda prezumtă” are loc când există împrejurări care sugerează o acțiune frauduloasă, pe parcursul misiunii de audit aceste înfrumăși ajung la conștiința auditorului.

O certificare absolută asupra faptului că vor fi detectate denaturări semnificative în situațiile financiare nu poate fi obținută de un auditor. Există un risc care nu poate fi evitat, datorat unor limitări inerente ale angajamentului de audit, și anume acela că să nu poată fi descoperite unele denaturări concludente ale situațiilor financiare, deși misiunea de audit este planificată și desfășurată corespunzător, în conformitate cu ISA. Angajamentul de audit nu răspunde de detectarea tuturor denaturărilor semnificative, datorită unor elemente precum¹: folosirea testelor, aplicarea raționamentului profesional, restrângerea inerentă a controlului intern și natura mai mult persuasivă, decât concludivă a probelor disponibile auditorului. Din această cauză, auditorul are capacitatea de a obține doar o certificare rezonabilă că denaturările semnificative existente în situațiile financiare vor fi detectate.

Este mult mai mare riscul de a nu descoperi o denaturare semnificativă produsă în urma unei fraude, decât o denaturare semnificativă apărută în urma unei erori. Acest fapt se datorează acțiunilor sofisticate și cu atență organizare ce au ca obiectiv ascunderea fraudei, precum neînregistrarea deliberată a tranzacțiilor, falsurile în acte sau întocmirea incorectă intenționată a declarațiilor făcute auditorului. Astfel de tentative de tănuirea sunt mult mai dificil de descoperit atunci când sunt însoțite de o asociere în vederea săvârșirii fraudelor, determinându-l pe auditor să creadă că probele de audit sunt persuasive, când de fapt acestea sunt chiar false. Capacitatea auditorului de a descoperi o fraudă ține de următoarele elemente: aptitudinile pregătitorului, regularitatea și dimensiunea actelor de manipulare, gradul de asociere implicat și nivelul la care se situează ceilalți implicați. La detectarea fraudelor se pot dovedi ineficiente procedurile utilizate în detectarea unor erori.

Prin urmare, este mult mai mare riscul ca auditorul să nu poată descoperi o denaturare semnificativă apărută ca urmare a fraudelor manageriale, decât una apărută ca urmare a asocierii angajaților, întrucât persoanele din cadrul conducerii sau însărcinate cu guvernanta se situează într-o poziție care le oferă integritate și posibilitatea de a nu lua în calcul procedurile de control stabilite anterior. Dictându-le subordonaților să tănuască sau să înregistreze incorect tranzacțiile, anumiți membri ai conducerii nu țin seama de procedurile de control care au misiunea de a preveni fraudele similare executate și de către alți angajați. Poziția de autoritate din cadrul unei entități, îi oferă conducerii capacitatea să le ordoneze angajaților să realizeze anumite acțiuni, fie să le ceară implicarea la comiterea unei fraude, cu sau fără conștiința acestora.

Ideea auditorului despre situațiile financiare este fundamentată pe conceptul realizare a certificării rezonabile; astfel încât auditorul nu garantează că într-un angajament de audit, vor fi detectate denaturări semnificative apărute ca urmare a erorilor și fraudelor săvârșite. În consecință, găsirea ulterioară a unor denaturări semnificative apărute în situațiile financiare rezultate din eroare sau fraudă nu reprezintă, în sine:

- ✓ Necompetența de a fi în conformitate cu ISA;
- ✓ Imposibilitatea de a dobândi o certificare rezonabilă;
- ✓ Lipsa competenței profesionale și promptitudinii cuvenite;
- ✓ O organizare, o derulare sau un raționament neadecvat.

Auditorul organizează și derulează un angajament de audit atitudine de scepticism profesional, întocmai cu ISA 200 „Obiective și principii generale care guvernează un angajament de audit al situațiilor financiare”. Este indispensabilă o asemenea atitudine a auditorului pentru a identifica și evalua cu corectitudine, următoarele aspecte:

- Circumstanțele atenuante care îl convinge pe auditor să bănuiască că situațiile financiare sunt denaturate în mod semnificativ;
- Dovezile obținute (inclusiv învățăturile auditorului dobândite din anterioarele angajamente de audit) care pun în dezbatere credibilitatea declarațiilor conducerii;

¹ M., Boulescu, L., Gădău, Auditorul Situațiilor Financiare, Ed. Tribuna Economică, București, 2010, pg.31

- Aspecte care măresc riscul apariției unor denaturări semnificative a situațiilor financiare, apărute ca urmare a unor erori și fraude, cum ar fi: trăsăturile conducerii și autoritatea acesteia către mediul de control, condițiilor caracteristice sectorului de activitate și parametrilor de funcționare și stabilitate financiară.

Este necesar ca pe parcursul planificării auditului, auditorul să dezbată cu ceilalți membri ai echipei de audit aspectele legate de vulnerabilitatea entității la denaturările semnificative ale situațiilor financiare, ca urmare a unor erori sau fraude.

În urma acestor dezbateri se presupune luarea în considerație, a locurilor în care este cel mai posibil să aibă loc erori sau înfăptuite fraude, în contextul acelei entități. Membrii echipei de audit, pe baza acestor dezbateri pot realiza o mai bună pricepere a potențialului de denaturări semnificative ale situațiilor financiare, apărute ca urmare a unor erori și fraude, în acele domenii ale auditului care le-au fost desemnate, a și felului în care rezultatele procedurilor de audit care sunt desfășurate pot afecta și celelalte aspecte ale auditului. De asemenea, pot avea loc decizii în ceea ce privește repartizarea sarcinilor anumitor membri ai echipei de audit care vor derula anumite proceduri de audit sau investigații, și la modul în care vor fi repartizate rezultatele acestora.

Auditorul când întocmește activitatea de audit, trebuie să recurgă la chestionarea conducerii:

- Pentru a stabili dacă au fost descoperite orice erori semnificative decât management;
- Pentru a obține informații cu privire la înțelegerea conducerii cu privire la sistemele de control intern și sistemele contabile, fixate pentru evitarea și detectarea erorilor.
- Pentru a obține o înțelegere a acțiunii de evaluare realizată decât conducere a riscului de denaturare semnificativă a situațiilor financiare ca urmare a fraudei, și înțelegerea sistemelor de control intern și a sistemelor contabile stabilite de conducere în scopul abordării unui astfel de risc;
- Pentru a stabili dacă managementul este pus la curent cu orice suspiciune de fraudă pe care entitatea o investighează.

3. FACTORI DE RISC

Factorii de apariție a riscului de fraudă pot fi:

1. O primă categorie este a factorilor asociați denaturărilor rezultate din raportarea financiară frauduloasă;
2. O a doua categorie este cea a factorilor asociați denaturărilor rezultate în urma delapidării activelor.

Referitor la factorii asociați denaturărilor rezultate din raportarea financiară frauduloasă menționez că am procedat la clasificarea lor în trei categorii, și anume: *condițiile specifice sectorului de activitate, caracteristicile conducerii și influența asupra mediului de control, caracteristici operaționale*

a) *Factori de apariție a riscului de fraudă asociați condițiilor specifice sectorului de activitate*

Aceste elemente care determină apariția riscului de fraudă atrage după sine mediul de reglementare și mediul economic în care entitatea operează:

- Transformări accelerate în sectorul de activitate, precum vulnerabilitatea crescută față de uzura rapidă a produselor sau schimbări rapide în tehnologie.
- Un standard înalt al saturației sau competitivității pieței, urmat de marje în scădere.
- Cerințe noi contabile, reglementare sau statutare care pot afecta profitabilitatea entității și stabilitatea sa financiară.
- O zonă de activitate în declin, cu tot mai multe situații de insolvență a agenților economici și cu scăderi însemnate la nivelul cererii.

b) *Factori de apariție a riscului de fraudă asociați caracteristicilor conducerii și influenței asupra mediului de control*

– Conducerea poate lua parte la raportarea financiară frauduloasă datorită din cauza anumitor motivații, acest fapt este dat de următoarele indicii: există un avantaj al conducerii recurge

la creșterea sau menținerea prețului acțiunilor sau a câștigurilor realizate de entitate prin aplicarea unor practici contabile nemotivat de agresive; un procent consistent din remunerarea conducerii ia forma unor acțiuni, prime sau alte stimulente, a căror valoare este condiționată de realizarea unor ținte foarte înalte în ceea ce privește fluxurile de numerar, poziția financiară și rezultatul exploataării; conducerea urmărește folosirea unor mijloace necorespunzătoare în scopul minimizării rezultatului fiscal reportat; conducerea își ia promisiunea să realizeze față de creditorii, analiștii și alte părți, prognoze nemotivat de agresive.

– Conducerea non-financiară ia parte în foarte mare măsură la stabilirea estimărilor sugestive sau la selecția principiilor contabile.

– Conducerea marchează o nereușită în a exprima o atitudine adecvată cu privire la procesul de raportare financiară și controlul intern: conducerea continuă să contracteze angajați ineficienți în cadrul compartimentelor de tehnologie a informației, de contabilitate și audit intern; conducerea nu face cunoscute normele și valorile etice ale entității, și face contrariul comunicând valori și norme defectuoase; conducerea nu supraveghează controalele semnificative în mod corespunzător; conducerea are o atitudine ostilă față de autoritățile de control; conducerea nu reușește să îndrepte greșelile însemnate decâtre controlul intern.

– Prezența unor reclamații ale membrilor conducerii și entității cu privire la încălcări ale legislației, ale normelor de securitate sau de fraudă.

– Prezența unei conexiuni încordate între conducere și auditorul din prezent sau cel precedent: limitări formale și informale impuse auditorului, care îngreșește accesul acestuia la anumite informații și persoane sau îngreșește posibilitatea auditorului de a comunica cu persoanele însărcinate cu guvernarea într-un mod eficient; discuții frecvente în contradictoriu cu auditorul prezent sau precedent, legate de probleme de audit financiar, raportare și contabilitate; pretenții neechilibrate cu privire la auditor și termene neconvenabile cu privire la finalizarea raportului de audit; manifestări dominante asupra auditorului, cu precădere în a influența sfera de activitate a acestuia.

c) Factori de apariție a riscului de fraudă asociați caracteristicilor operaționale și stabilității financiare

Acești factori de producere a riscului de fraudă țin seama de complexitatea și conformitatea entității și tranzacțiile sale, de profitabilitatea sau situația financiară a entității.

– Tranzacții cu caracter semnificativ, cu părțile asociate entității care nu contribuie de îndeplinirea normală a activității, și cu părțile asociate care nu sunt sau sunt auditate de către o altă firmă.

– Imposibilitatea de a genera fluxuri de numerar, în ciuda faptului că se raportează creșterea veniturilor.

– Existența unor operațiuni cu sucursale și filiale din paradisuri fiscale, pentru care nu se constată o motivație clară din punct de vedere economic.

– Constrângere decisivă în a dobândi capital adițional util entității, pentru a rămâne competitivă, având în vedere poziția financiară a acesteia.

– Configurare organizațională abuziv de complexă, care presupune implicarea unor numeroase sau deosebite societăți cu statut juridic, acorduri contractuale și linii manageriale de putere, care nu au nicio motivație economică.

– Profitabilitatea și dezvoltarea anormal de rapidă, în raport cu celelalte societăți din sectorul de activitate respectiv.

– Amenințări privind situația de insolvabilitate.

– Consecințe negative ale unor tranzacții, în situația în care sunt raportate rezultate financiare scăzute.

Factorii responsabili de producerea riscului de fraudă, cărora li se adaugă și denaturările produse din delapidarea activelor, se pot clasifica în: **susceptibilitatea activelor supuse delapidării** (de exemplu: particularități ale stocurilor, precum dimensiunea scăzută îmbinată cu valoarea și cererea mare, sume însemnate de numerar în casă și rezultate din încasări, trăsături ale mijloacelor fixe, cum

ar fi dimensiunea scăzută îmbinată cu lipsa recunoașterii proprietarului) și **controalele** (de exemplu: evidență necorespunzătoare a activelor ce pot fi sustrate, absența formalităților de monitorizare, a persoanelor care aplică pentru obținerea unei funcții în cadrul entității, mai ales în situațiile în care aceștia au posibilitatea de a pătrunde în locurile unde se află activele ușor de sustras, insuficiența unor controale independente sau divizarea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu, supravegherea redusă a numerarului, a investițiilor, a stocurilor și a mijloacelor fixe, nerespectarea programului de concediu pentru personalul care deține funcții cheie de control în cadrul entității).

Cu privire la oricare din aceste două categorii, sunt dezbateri continue cu privire la exemplele de cauze de producere a riscului de fraudă reunite cu denaturările produse ca urmare a delapidării activelor. Proporția în care auditorul v-a ține seama de factorii de producere a riscului de fraudă ce se consemnează în categoria numărul doi este influențată de gradul în care sunt existenți factorii de risc din categoria numărul unu. Nerespectarea programului de concediu pentru personalul care deține funcții cheie de control în cadrul entității.

4. CONCLUZII

O misiune de audit este posibil să nu poată oferi o garantare absolută că în conținutul situațiilor financiare nu sunt incluse erori sau fraude semnificative. Erorile pot lua naștere fie ca consecință a procesării într-un mod incorect a datelor contabile, fie din pricina aplicării unui raționament eronat în selectarea și utilizarea standardelor de contabilitate, astfel se constată riscul ca auditorul să nu le poată descoperi, indiferent de conștiinciozitatea cu care aplică aceste standarde de audit. De fiecare dată când estimările contabile aparțin unor rezultate incerte ale unor evenimente viitoare, aceste aproximări vor fi inexacte prin natura lor. În consecință, conturile anuale care sunt supuse auditării nu pot avea nici ele un grad foarte mare de precizie, din pricina restrângerilor inerente aduse de conceptele contabile.

Standardele de contabilitate, mai mult decât atât prezintă tratamente contabile diferite pentru reflectarea aceluiași tip de tranzacție. Selecționarea unui anumit tip de tratament contabil sau al altuia va decide în mod implicit din punct de vedere al situațiilor financiare alte rezultate. Printre cele mai răspândite cazuri de tratamente contabile alternative se numără cele ce privesc regimul de amortizare aferent activelor fixe, sau modalitatea în care sunt evaluate stocurile la ieșirea din gestiune. Utilizând diferite metode din cadrul celor permise de practicile contabile, rezultatul societății și valoarea propriilor active pot fi grav afectate, fără a putea fi posibilă dovedirea încălcării imaginii fidele sau a standardelor de contabilitate.

Circumstanțele actuale impun ca cerință obiectivă atenție sporită în ceea ce privește măsurile imediate și reale referitoare la elaborarea și implementarea metodelor auditare cu menirea găsirii erorilor și fraudelor din ce în ce mai greu de depistat.

În concluzie, auditarea situațiilor financiare anuale ale unei societăți, de către un auditor financiar, reprezintă muncă complexă și sistematică, ce presupune responsabilități deosebite ale participanților. Finalitatea activității de audit financiar constă în: înștiințarea rezultatelor, cu respectarea anumitor rigurozități profesionale sub aspectul formulării raportului de audit și exprimării clare și concise a opiniei formulate și priceperii de către beneficiari a viitoarelor responsabilități.

BIBLIOGRAFIE:

1. Boulescu, M., Gădău, L., Auditorul Situațiilor Financiare, Ed. Tribuna Economică, București, 2010
2. Dumitrescu, A. C., Detectarea fraudelor și erorilor în auditul financiar: miză oportunitate și responsabilitate, Editura Mirton, Timișoara, 2010
3. Ghiță, M., M., Popescu, Auditorul intern al instituțiilor publice: teorie și practică, Ed. CECCAR, București, 2006
4. Horomnea, E., Audit financiar-Concepte. Standarde. Norme, Ediția a II-a revăzută și actualizată, Ed. TipoMoldova, Iași, 2011
5. Niță, N., Descoperirea și combaterea infraționalității economico-financiare- Valorificarea informațiilor furnizate de contabilitate, Ed. Tehnopress, Iași, 2008
6. Camera Auditorilor Financiari din România, Audit Financiar 2000. Standarde, Codul privind Conduita Etică și Profesională. Editura Economică, București, 2011
7. Camera Auditorilor Financiari din România, Norme minimale de Audit, Editura Economică, București, 2010